

Remiss om promemoria om förordningen om stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter

(I2021/02039)

Länsstyrelsen i Jönköpings län yttrar sig över Remiss om promemoria om förordningen om stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter. Länsstyrelsen har i hanteringen av denna remiss haft diskussion med Region Jönköpings län avseende denna remiss eftersom vi lämnat in ett gemensamt elektrifieringslöfte (se dnr. 425-4498-2021).

SAMMANFATTNING OCH ÖVERGRIPANDE SYNPUNKTER

Länsstyrelsen har tagit del av betänkandet och lämnar sina synpunkter främst med utgångspunkten hur betänkandet berör Länsstyrelsen i Jönköpings län som myndighet i genomförandet av våra uppdrag samt hur betänkandet berör regionala och lokala mål och insatser inom minskad klimatpåverkan och regional hållbar utveckling.

Länsstyrelsen ställer sig mycket positiv till förslaget att i samverkan med regioner, kommuner och näringsliv samordna arbetet med regionala elektrifieringspiloter i respektive län, och för detta få del av de administrativa medel som finns på anslaget.

För att underlätta, både för myndigheter och aktörer som avser att söka stöd, bedömer Länsstyrelsen att vissa aspekter av förslaget behöver förtydligas:

- I 4 § i förordningen bör det ges möjlighet att lämna stöd enligt fler paragrafer än artikel 36 a (kapitel 1) i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 för att fylla det behov som finns vid elektrifiering av tunga regionala transporter. Effektiv utbyggnad förutsätter utbyggnad på semi-publika eller icke-publika platser. Förordning (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar, kan tjäna som ett positivt exempel som möjliggör stöd till vissa typer av semi-publika och icke-publika anläggningar (t ex GBER § 36, samt de minimis-stöd). I Jönköpings läns elektrifieringslöfte (dnr. 425-4498-2021) ingår exempelvis både publik och semi-publik eller icke-publika platser i lokala löften.
- För 6 § föreslår Länsstyrelsen att den inledande förankringen med länsstyrelse eller region stryks, till förmån för att Statens energimyndighet inhämtar yttrande av länsstyrelse som en del i bedömningsprocessen.

Länsstyrelse får i uppdrag att upprätta yttrande i samråd med region och andra berörda aktörer. Detta tillvägagångssätt ligger mer i linje med promemorians avsikter och kan även förstärka den anda av samförstånd mellan länsstyrelser och regioner som har utmärkt mycket av arbetet med att ta fram de regionala elektrifieringslöftena.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att Statens energimyndighet får meddela föreskrifter om utförandet av denna förordning, för att på så sätt tydliggöra vilka urvalskriterier som ska gälla.

Regeringen har inrättat en *Elektrifieringskommission* vars uppdrag är att påskynda elektrifieringen av transportsektorn som helhet. För att främja arbetet med de regionala godstransporterna lanserade Elektrifieringskommissionen våren 2021 initiativet *elektrifieringslöfte*. Länsstyrelserna har aktivt bidragit till Elektrifieringskommissionens arbete samt deltagit i framtagandet av elektrifieringslöften, och välkomnar nu förslaget om statligt stöd till ladd- eller tankinfrastruktur för tunga fordon.

Länsstyrelserna föreslås få i uppdrag och finansiering för att samordna arbetet med de regionala elektrifieringspiloterna inom respektive län. Det kompletterar mycket väl länsstyrelsens arbete med att samordna och leda det regionala arbetet för att uppnå de energi- och klimatpolitiska målen, samt det uppdrag länsstyrelserna fick 2018 om att ta fram *regionala planer för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel*. Tillsammans med ett stort antal aktörer har Länsstyrelserna landet över implementerat strategier och handlingsplaner som stöd till kommunernas arbete med fysisk planering och därmed påskyndat en utbyggnad av infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel.

Uppdraget kompletterar även Länsstyrelsernas roll inom *Klimatklivet*, att stimulera regionala initiativ och stödja och vägleda de sökande samt informera om de regionala förutsättningar, program och strategier som finns. På så sätt har Länsstyrelserna bidragit till en kraftig utbyggnad av regional laddinfrastruktur sedan stödet infördes 2015.

SPECIFIKA SYNPUNKTER

Länsstyrelsen ställer sig mycket positiv till förslaget att i samverkan med regioner, kommuner och näringsliv samordna arbetet med regionala elektrifieringspiloter i respektive län, och för detta få del av de administrativa medel som finns på anslaget. Länsstyrelsens kunskap om regionala förhållanden skapar goda förutsättningar för att piloterna utformas på så sätt att de påskyndar elektrifieringen av den regionala godstrafiken inom länet. Inom samverkansorganet *Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning* har Länsstyrelserna tillsammans diskuterat förslaget till förordning och hur man på bästa sätt kan stötta Energimyndigheten i dess utförande av stödet. Länsstyrelsen anser överlag att förslaget till förordning är tydligt och välstrukturerat. Men för att underlätta, både för myndigheter och aktörer som

avser att söka stöd, bedömer vi att vissa aspekter av förslaget behöver förtydligas.

Nedan listas Länsstyrelsens synpunkter på betänkandets förslag i den ordning som finns i förslag på förordning.

Synpunkter på 3 - 4 §: Länsstyrelsen efterfrågar ökad tydlighet i vem som är sökande och vilken infrastruktur som ska stöttas

I förordningens 3 § framgår att en regional elektrifieringspilot är ett projekt där aktörer går samman för att bygga infrastruktur. I promemorian understryks vikten av lokal och regional samverkan och aktörer uppmanas att tillsammans söka detta stöd. I förordningens 4 § används begreppet ”stödmottagaren”. Förslaget är otydligt om vem eller vilka som är sökande respektive stödmottagare och vem som har huvudansvaret för en regional elektrifieringspilot. Det finns potential att utveckla denna beskrivning i förordningen och/eller i vägledning i ansökningsförfarandet så att det blir tydligt gentemot aktörer som förväntas söka stödet.

Enligt förslaget till förordning får stöd lämnas för att genomföra en regional elektrifieringspilot i enlighet med de villkor som anges i kapitel 1 och artikel 36 a i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Artikel 36 a är en ny artikel som tillkommit i samband med en ändring av *Den allmänna gruppundantagsförordningen (GBER)*, juli 2021. Artikel 36 a omfattar investeringsstöd för *allmänt tillgänglig* infrastruktur för laddning och/eller tankning av vägfordon med noll eller låga utsläpp.

Länsstyrelsen delar bedömningen att ladd- och tankstationer bör placeras utifrån var behov av laddningen finns utifrån ett användarperspektiv och därmed bidra till att påskynda elektrifieringen av den regionala distributionstrafiken. Men Länsstyrelsen ställer sig frågande till behovet av en kraftig utbyggnad av publika laddstationer för att komplettera laddning i depåer och logistikcentraler.

Utifrån elektrifieringslöftenas utformning och dess placering av potentiella elektrifieringspiloter, kan Länsstyrelsen konstatera att de ofta är av semi-publik eller icke-publik karaktär. Om det statliga stödet till regionala elektrifieringspiloter utformas på så sätt att den typen av anläggningar utestängs, befarar Länsstyrelsen att den önskvärda effekten inte kommer att uppnås. Förordning (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar, kan tjäna som ett positivt exempel som möjliggör stöd till vissa typer av semi-publika och icke-publika anläggningar (t ex GBER § 36, samt de minimis-stöd).

Synpunkter på 6 §: Länsstyrelsen efterfrågar tydlighet i ansvar om förankring av regionala projekt och bedömning av förankring

Enligt förslaget till förordning ska Statens energimyndighet pröva frågor om stöd och ge *företräde* åt regionala elektrifieringspiloter som har *förankrats* med en

länsstyrelse *eller* en region. Vidare får Energimyndigheten vid behov inhämta synpunkter från länsstyrelser, regioner eller andra myndigheter. Länsstyrelsen delar bedömningen att regionalt förankrade projekt som genomförs i samverkan mellan olika aktörer bör främjas. Men Länsstyrelsen anser att ansökningsförfarande behöver göras enklare för att underlätta för de aktörer som avser att söka stöd och undvika tveksamheter om det är länsstyrelse eller region som ska kontaktas. Vidare behöver den regionala förankringsprocessen förenklas för att tydliggöra rollfördelningen mellan länsstyrelse och region, samt förkorta bedömningsprocessen hos Statens energimyndighet. Därmed behöver inte begrepp som företräde och förankras definieras ytterligare.

Länsstyrelsen föreslår att den inledande förankringen med länsstyrelse eller region stryks, till förmån för att Statens energimyndighet inhämtar yttrande av länsstyrelse som en del i bedömningsprocessen. Länsstyrelse får i uppdrag att upprätta yttrande i samråd med region och andra berörda aktörer. Detta tillvägagångssätt ligger mer i linje med promemorians avsikter och kan även förstärka den anda av samförstånd mellan länsstyrelser och regioner som har utmärkt mycket av arbetet med att ta fram de regionala elektrifieringslöftena. Länsstyrelsen ställer sig positiv till att Statens energimyndighet får meddela föreskrifter om utförandet av denna förordning, för att på så sätt tydliggöra vilka urvalskriterier som ska gälla.

Synpunkter på 12 §: Länsstyrelsen efterfrågar tydlighet i ansökningsprocessen

I förordningens 12 § anges statens energimyndighet prövar frågor om stöd och att ansökan hanteras elektroniskt. Det är viktigt att Energimyndigheten har skyndsamma kommunikationsvägar med länsstyrelserna. Länsstyrelsen ser ett behov av rutiner att hantera och dela information i ansökan som är nödvändig för länsstyrelserna i bedömningen av regional förankring, men som kan omfattas av sekretess, exempelvis affärs- och driftsförhållanden. Det finns erfarenhet av länsstyrelsernas roll i Klimatklivet som går att tillämpa även i hanteringen av de regionala elektrifieringspiloterna.

Generell övrig synpunkt – oklart om genomförandetid för elektrifieringspiloter och långsiktighet över tid

Det framgår inte i förordningen vilken genomförandetid som förväntas i dessa piloter. Länsstyrelsens erfarenhet i hanteringen av Klimatklivet visar att det ofta är frågor om genomförandetid som vi besvarar samt att flertalet beviljade investeringar får förlängd genomförandetid pga. förseningar i leveranser och tillstånd. Med anledning av detta anser Länsstyrelsen att det är viktigt att verka långsiktighet för genomförandet av elektrifieringspiloterna, med för kort ansökningsförfarande och genomförandetid finns det risk att ändamålsenliga investeringar inte genomförs.

Givet synpunkterna ovan har Länsstyrelsen identifierat ett behov av gemensamma handläggningsrutiner för samordning och bedömningar, så att alla län har samma utgångspunkt och grundläggande administrativa stöd i hanteringen av de regionala elektrifieringspiloterna. Länsstyrelsen anser att

Länsstyrelsernas energi -och klimatsamordning (LEKS), i dialog med Energimyndigheten, bistår i att ta fram dessa underlag så att Länsstyrelserna är väl förberedda att hantera de regionala elektrifieringspiloterna när väl förordningen har trätt i kraft.

AVSLUTANDE SYNPUNKTER

I takt med att elektrifieringen av industrin och transportsektorn tar fart kommer efterfrågan på el att öka kraftigt. En god kommunikation mellan aktörer (användare, elnätleverantörer, kommuner och myndigheter) är viktig för att säkra en god planering av ett ökat effektbehov. Länsstyrelsen ställer sig därför mycket positiv till att det i promemorian tydliggörs att det kan komma att finnas behov av att förstärka elnätet om det inte finns tillräcklig kapacitet på de platserna där laddstationerna behöver placeras, och att nätförstärkning till laddstationen bör kunna ingå i den infrastruktur som får stöd.

Medverkande i beslutet

Detta yttrande har beslutats av landshövding Helena Jonsson efter föredragning av klimat- och energiutvecklare Jesper Agrelius. I den slutliga handläggningen har även Johan Löwenadler Davidsson och Catarina Kristensson medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia

Region Jönköpings län, regional utveckling